

w sprawie oceny programowej na kierunku pielęgniarstwo prowadzonym w Filii w Warszawie Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk medycznych i nauk o zdrowiu, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, w sprawie oceny programowej na kierunku pielęgniarstwo prowadzonym w Filii w Warszawie Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

pozytywną

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Filii w Warszawie Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi nie w pełni umożliwia studentom kierunku pielęgniarstwo osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r., kryteria: 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się; 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się; 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie; 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym zostały spełnione częściowo. Pozostałe kryteria zostały spełnione. Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

w odniesieniu do kryterium 1

1. Na studiach II stopnia zapewnić spójność koncepcji kształcenia z profilem studiów m.in. w zakresie wymaganej standardem kształcenia realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

w odniesieniu do kryterium 2

2. Wprowadzić zmiany w programie studiów, w zakresie:
 - 1) przypisania treści programowych do odpowiednich form zajęć,
 - 2) prawidłowego przypisania grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne,
 - 3) prawidłowego oszacowania nakładu pracy studenta mierzonego w punktach ECTS,
 - 4) zaplanowania zajęć kształtujących umiejętności praktyczne,
 - 5) dostosowania liczby studentów w grupach na zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne.

w odniesieniu do kryterium 3

1. Zapewnić na studiach drugiego stopnia rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

w odniesieniu do kryterium 10

1. Wprowadzić działania naprawcze służące poprawie skuteczności systemu zapewnienia jakości kształcenia, w tym m.in. poprzez harmonogramy określające częstotliwość i zakres kontroli wewnętrznej w zakresie:
 - 1) monitorowania udziału interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu koncepcji i celów kształcenia;
 - 2) programów i planów studiów (w tym zgodności ze standardami kształcenia oraz rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych);
 - 3) procedur związanych z obsadą przedmiotów przez nauczycieli akademickich, oraz z rozwojem i doskonaleniem kadry;
 - 4) monitorowania placówek kształcenia praktycznego;
 - 5) monitorowania pracy uczelnianego Centrum Pomocy Psychologicznej i Uczelnianej instytucji Rzecznika Akademickiego,

w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie powtórne postępowanie oceniające, wskazany w § 3.

§ 3

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w pkt 3.2 załącznika nr 3 do Statutu, powtórne postępowanie oceniające na kierunku pielęgniarstwo w uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2022/2023.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu

14.04.2021 r.

Krzysztof Diks

Opinia zespołu nauk medycznych i nauk o zdrowiu

w sprawie oceny programowej

Nazwa kierunku studiów: pielęgniarstwo

Poziomy studiów: studia pierwszego i drugiego stopnia

Profil studiów: praktyczny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

**Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, Filia
w Warszawie**

Data przeprowadzenia wizytacji: 4-5.12.2020 r.

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej.....	4
2. Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej (w porządku według poszczególnych kryteriów)	5
3. Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)	12
4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej.....	12
5. Zalecenia o charakterze naprawczym (w porządku według poszczególnych kryteriów).....	13

Opinia została sporządzona na podstawie raportu zespołu oceniającego PKA w składzie:

Przewodniczący dr hab. Robert Ślusarz, członek PKA;

Członkowie:

1. prof. dr hab. Maria Kózka - ekspertka PKA;
2. dr hab. Jerzy Wójtowicz – ekspert PKA;
3. dr Anna Wawrzyk – ekspert ds. pracodawców;
4. Marcelina Kościółek - ekspert ds. studenckich;
5. Małgorzata Piechowicz - sekretarz zespołu oceniającego.

oraz stanowiska Rektora Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, przedstawionego w piśmie, które wpłynęło do Biura PKA w dniu 26 lutego 2021 r.

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA w raporcie z wizytacji ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione	Ocena stopnia spełnienia kryterium ustalona przez zespół działający w ramach dziedziny lub zespół do spraw kształcenia nauczycieli ² kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium niespełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione	Kryterium spełnione
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo	Kryterium spełnione częściowo

¹W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

²W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

2. Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej (w porządku według poszczególnych kryteriów)

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

W związku z oceną kryterium jako spełnione częściowo, sformułowano 3 zalecenia: 1) Włączyć interesariuszy zewnętrznych do tworzenia koncepcji i celów kształcenia; 2) Dokonać zmiany koncepcji kształcenia na studiach drugiego, aby spełniała wymóg profilu praktycznego oraz 3) Efekty uczenia się na studiach drugiego stopnia w grupie zajęć do dyspozycji uczelni przypisać do grupy zajęć A, B i C zgodnie z wymogami określonymi w standardzie kształcenia usuwając efekty uczenia się osiągnięte na poziomie studiów pierwszego stopnia i powtarzające się, sformułować je jasno, aby umożliwić stworzenie systemu ich weryfikacji.

W odpowiedzi na raport z wizytacji:

Ad 1. Uczelnia przedstawiła pozytywne rekomendacje interesariuszy zewnętrznych w zakresie opracowanej strategii i celów strategicznych, w których uwzględniono współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym w szczególności z przedstawicielami pracodawców reprezentujących podmioty lecznicze. Na podstawie strategii Uczelnia wspólnie z interesariuszami zewnętrznymi dokonała modyfikacji celów kształcenia na kierunku pielęgniarstwo. Dokumenty potwierdzające udział interesariuszy w spotkaniu w dniu 19 lutego 2021 roku oraz ich rekomendacje w zakresie modyfikacji koncepcji kształcenia oraz strategii i celów strategicznych przedstawiono w odpowiedzi na raport z wizytacji. Zalecenie zostało zrealizowane, choć należy zaznaczyć, że udział interesariuszy zewnętrznych powinien być stale utrzymywany i rozszerzany.

Ad 2. W odpowiedzi na zalecenie Uczelnia wyjaśniła, że zmieniając koncepcję kształcenia na studiach drugiego stopnia, uwzględniła zajęcia symulacyjne z zastosowaniem symulatorów wysokiej wierności, podając przykład zajęć z *endoskopii*, które w 10 godzinach będą realizowane z zastosowaniem symulacji. Program nadal nie spełnia profilu praktycznego, bowiem nie wprowadzono form - zajęć praktycznych np. ćwiczenia kliniczne, zajęcia przy łóżku chorego itp., szczególnie w odniesieniu do grupy zajęć B, w których wskazane są umiejętności praktyczne. W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia podaje szczegółowy rozkład ECTS i godzin dla poszczególnych grup zajęć: grupa A (nauki humanistyczne i społeczne) – 23 ECTS/270 godzin zajęć teoretycznych plus 8 ECTS/90 godzin język angielski; grupa B (Zaawansowana praktyka pielęgniarska) – 40 ECTS/510 zajęć teoretycznych i 10 ECTS/200 godzin praktyk zawodowych; grupa C (Badania naukowe i rozwój pielęgniarstwa) - 15 ECTS/170 godzin zajęć teoretycznych; Zajęcia w ramach godzin do dyspozycji Uczelni, w tym zajęcia do wyboru - grupa A (nauki społeczne i humanistyczne) 3 ECTS/40 godzin zajęć teoretycznych; grupa B (Zaawansowana praktyka pielęgniarska) – 6 ECTS/70 godzin zajęć teoretycznych. Wobec powyższego studia nie spełniają wymogu określonego w obowiązującym standardzie kształcenia w odniesieniu do profilu praktycznego – gdzie „...program studiów obejmuje zajęcia lub grupy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów”.

Z przesłanych sylabusów wynika również, że w przedmiotach takich jak: *dydaktyka medyczna, pielęgniarstwo wielokulturowe* - zaplanowano praktykę zawodową, której przypisano po 2 punkty ECTS, do *języka angielskiego* przypisano 8 punktów za praktykę zawodową, do *farmakologii i ordynowania produktów leczniczych* przypisano 3 punkty ECTS za praktykę zawodową, *pielęgniarstwu epidemiologicznemu* przypisano 4 punkty za

praktykę zawodową i wiele innych, natomiast w szczegółowym opisie praktyk nie zostały one ujęte i nie ma ich w obowiązujących standardach kształcenia.

Program studiów powinien uwzględniać zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia różne formy zajęć (w odniesieniu do konkretnych efektów uczenia się) oraz praktyki zawodowe. Zajęcia dydaktyczne uwzględniające formy zajęć powinny umożliwić studentom osiągnięcie efektów uczenia się, szczególnie w zakresie umiejętności zawodowych. Aktualnie studia drugiego stopnia nie spełniają kryteriów profilu praktycznego. Tym samym zalecenie należy podtrzymać.

Ad 3. Uczelnia prawidłowo przypisała efekty uczenia się w grupie zajęć będących do dyspozycji uczelni do grup zajęć A, B lub C, zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia. Z programu studiów usunięto zajęcia z *informatyzacji w ochronie zdrowia*, ponieważ w ramach tych zajęć efekty uczenia się były powtórzeniem efektów uczenia się ze studiów pierwszego stopnia. Dokonane zmiany zostały udokumentowane w załącznikach do odpowiedzi na raport z wizytacji. Zalecenie zostało spełnione.

Z uwagi na dokonaną tylko częściową korektę zarzutów, nie ma podstawy do zmiany oceny kryterium.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

W związku z oceną - kryterium spełnione częściowo, sformułowano następujące zalecenia:

1. Na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia tzw. pomostowych wprowadzić do programu studiów przedmioty do wyboru wskazane w obowiązujących standardach kształcenia

2. Na studiach drugiego stopnia niestacjonarnych o profilu praktycznym dokonać zmian w programie studiów, w tym:

- przypisać treści programowych do odpowiednich form zajęć
- usunąć z przedmiotów do wyboru powtarzające się treści programowe
- prawidłowo przypisać grupy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne
- oszacować nakład pracy studenta mierzonego w punktach ECTS uwzględniając zasadę, że 1 punkt ECTS = 25-30 godzin
- zaplanować zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne zapewniając studentom możliwość osiągnięcia efektów uczenia się (symulacja wysokiej wierności, zajęcia praktyczne)
- dostosować liczbę studentów w grupie na ćwiczeniach zapewniając wykorzystanie metod kształcenia stymulujących studentów do aktywności i możliwość osiągnięcia efektów uczenia się
- przypisać efekty uczenia się w grupie zajęć pozostających do dyspozycji uczelni do grup zajęć A, B i C wskazanych w obowiązujących standardach kształcenia
- zwiększyć liczbę zjazdów w semestrze zapewniając efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację efektów uczenia się.

W odpowiedzi na raport z wizytacji:

Ad 1. Uczelnia wprowadziła do programu studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia tzw. pomostowych zajęcia do wyboru wskazane w obowiązujących standardach kształcenia tzn. język migowy i współpraca w zespołach opieki zdrowotnej, usuwając jednocześnie promocję zdrowia psychicznego. Zalecenie zostało wykonane.

Ad 2. W odpowiedzi na zalecenie dotyczące wprowadzenia zmian w programie studiów Uczelnia nie zrealizowała go w całości albo podjęte działania są niepoprawne. Między innymi Uczelnia:

- nie przypisała treści programowych do odpowiednich form zajęć (wykłady, ćwiczenia) i praktyk zawodowych,
- nie podała informacji jakie grupy zajęć mają kształtować umiejętności praktyczne,

- w sylabusach oszacowano nieprawidłowo nakład pracy studenta, przypisując zdecydowanie większą liczbę godzin do pracy własnej studenta niż do zajęć obowiązkowych np. *pielęgniarstwo epidemiologiczne* – 75 godzin zajęć obowiązkowych, 105 godzin pracy własnej studenta. Sposób przypisywania punktów ECTS jest niezrozumiały,

- nie zaplanowano zajęć praktycznych, natomiast w niektórych sylabusach zamieszczono informację o liczbie godzin zajęć symulowanych np. *endoskopia* – 10 godzin, *poradnictwo w pielęgniarstwie* - 20 godzin, *koordynowana opieka zdrowotna* - 10 godzin, *promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne* - 5 godzin, *opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych CZĘŚĆ 1* - 15 godzin, *opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych CZĘŚĆ 2* - 15 godzin, *opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych CZĘŚĆ 3*, *tlenoterapia ciągła i wentylacja mechaniczna* - 10 godzin, *opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych CZĘŚĆ 4*, *zaburzenia układu nerwowego, zaburzenia zdrowia psychicznego* - 10 godzin. Nie jest możliwe w pełni osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się w zakresie umiejętności ważnych dla wykonywania zawodu pielęgniarki bez zaplanowania form praktycznych (zajęć praktycznych, ćwiczeń klinicznych, ćwiczeń przy łóżku chorego itp.) w warunkach rzeczywistych.

- z informacji podanej przez Uczelnię wynika, że w pracowni umiejętności pielęgniarskich (należy wnioskować, że na zajęciach symulowanych) liczba studentów będzie wynosić nie więcej niż 12 osób. Liczba studentów w grupie na zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne powinna być nie większa niż 8 - zgodnie z pkt.7, załącznika nr 1 do Uchwały Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położonych Nr 96/V/2019 z dnia 12 grudnia 2019 r. Zalecenia w sprawie sposobu realizacji programu studiów w zakresie standardu wyposażenia pracowni umiejętności pielęgniarskich oraz z Uchwałą Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkolnictwa Medycznego Nr 8/II/2006 z dnia 23 marca 2006 r. w sprawie określenia szczegółowych zaleceń dotyczących liczebności grup studenckich na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo.

Dokonane zmiany nie są kompletne i satysfakcjonujące, wobec powyższego zalecenie nie zostało zrealizowane w pełni. Z uwagi na dokonaną tylko częściową korektę zarzutów, nie ma podstawy do zmiany oceny kryterium

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

W związku z oceną jako kryterium spełnione częściowo, sformułowano 4 zalecenia: 1) Dokonać zmian warunków rekrutacji na kierunek pielęgniarstwo, studia drugiego stopnia, w odniesieniu do kwalifikacji kandydatów niebędących obywatelami polskimi, aby były obiektywne i bezstronne i umożliwiały dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się; 2) Wprowadzić procedurę przyjęcia studentów z innej uczelni zapewniając możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów; 3) Zapewnić na studiach drugiego stopnia rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych oraz 4) Dokonać zmian w procesie dyplomowania zapewniając potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się objętych programem studiów zgodnie z wymaganiami obowiązujących standardów kształcenia.

W odpowiedzi na raport z wizytacji:

Ad 1. Uczelnia przedstawiła Zarządzenie Rektora Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi z dnia 9 lutego 2021 roku, z którego wynika, że przyjęcie na kierunek pielęgniarstwo studia drugiego stopnia następuje na podstawie wyników postępowania kwalifikacyjnego po spełnieniu wymogów postępowania kwalifikacyjnego określonych dla

tego kierunku i poziomu studiów oraz przeprowadzonej rozmowy kwalifikacyjnej). Zalecenie zostało zrealizowane.

Ad 2. Uczelnia przesłała Uchwałę Rady Filii w Warszawie Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi z dnia 10 lutego 2021 r. wprowadzającą procedurę zatwierdzenia warunków i zasad przeniesienia studentów z innej Uczelni do Filii w Warszawie na kierunek pielęgniarstwo (załącznik nr 5 do odpowiedzi na Raport). Zalecenie zostało zrealizowane.

Ad 3. Pomimo, iż Uczelnia deklaruje dokonanie zmian w zakresie metod weryfikacji efektów uczenia się, w szczególności w odniesieniu do metod weryfikujących umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne nie znajduje ono potwierdzenia w sylabusach do zajęć, np. *psychologia zdrowia* – kompetencje społeczne tj. student jest gotów do formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu będą weryfikowane w ramach projektu, który dotyczy analizy zdarzeń niepożądanych; *zarządzanie w pielęgniarstwie* – kompetencje społeczne np. ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne będzie weryfikowane również w ramach projektu (brak określenie na czym projekt polega).

We wszystkich sylabusach do zajęć są te same metody kształcenia oraz indywidualnej pracy studenta z podaniem informacji, że są one do wyboru (nie bardzo wiadomo kto dokonuje wyboru) oraz te same w tabelach metody weryfikacji efektów uczenia się (projekt, aktywność na zajęciach i egzamin pisemny). Natomiast w sylabusach do zajęć, w których uwzględniono zajęcia symulacyjne dopisano sprawdzian umiejętności praktycznych przypisując tą metodę do efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W ramach przedmiotu *pielęgniarstwo epidemiologiczne* zaplanowano wykłady i ćwiczenia, a efekty uczenia się w zakresie umiejętności tj. planować i przeprowadzać edukację personelu w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych; wykorzystywać wskaźniki jakości zarządzania opieką pielęgniarską w nadzorze epidemiologicznym i w zakresie kompetencji społecznych tj. ponoszenie odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne, będą również weryfikowane w ramach zajęć praktycznych których nie uwzględniono w sylabusie. Przedstawiony zakres metod weryfikacji efektów uczenia się, w szczególności w odniesieniu do metod weryfikujących umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne jest mało czytelny i nie znajduje odzwierciedlenia w sylabusach do zajęć.

Nadal nie ma zapewnionej rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji efektów uczenia się na studiach drugiego stopnia. Zalecenie nie zostało zrealizowane.

Ad 4. Uczelnia przesłała Zarządzenie Dziekana kierunku pielęgniarstwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi - Filia w Warszawie z dnia 9 lutego 2021 roku w sprawie wprowadzenia egzaminu dyplomowego na studiach drugiego stopnia. Egzamin dyplomowy obejmuje weryfikację efektów uczenia się objętych programem studiów drugiego stopnia, co jest zgodne z obowiązującym standardem kształcenia. Zalecenie zostało zrealizowane

Z uwagi na dokonaną tylko częściową korektę zarzutów, nie ma podstawy do zmiany oceny kryterium.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

W związku z oceną jako kryterium jako niespełnione, sformułowano 5 zaleceń dotyczących:

1. Braku prawidłowej obsady zajęć stwierdzono dla 9 osób w przedmiotach realizowanych na studiach pierwszego stopnia. Dla 2 przedmiotów objętych programem studiów pierwszego stopnia Uczelnia nie przedstawiła realizujących je nauczycieli akademickich.
2. W przypadku studiów drugiego stopnia stwierdzono brak właściwej obsady zajęć. Osoby proponowane przez Uczelnię nie posiadają doświadczenia zawodowego uzyskanego poza

uczelnią związanego z tematyką przedmiotu i dotyczy to 6 osób. Jednocześnie dla 5 przedmiotów objętych programem studiów drugiego stopnia Uczelnia nie przedstawiła realizujących je nauczycieli akademickich.

3. W przypadku 8 przedmiotów Uczelnia przedstawiła jedynie obsadę nauczycieli akademickich w części tematyki pielęgniarstwa, natomiast nie przedstawiono obsady dotyczącej realizacji tematyki, którą powinni prowadzić lekarze medycyny.

4. Brak właściwej obsady znacznej liczby przedmiotów pozwala stwierdzić, że kadra nauczycieli akademickich nie gwarantuje prawidłowej realizacji zajęć dydaktycznych objętych programem studiów I stopnia (pomostowych) i II stopnia, a tym samym możliwości uzyskania przez studentów właściwych dla przedmiotów efektów uczenia się.

5. Ze względu na brak obsady części zajęć realizowanej przez lekarzy medycyny w przypadku 8 przedmiotów nie jest możliwe uzyskanie przez studentów efektów uczenia się w tej części realizowanych przedmiotów. Zalecenie z poprzedniej wizytacji dotyczące braku informacji o kadrze realizującej kształcenie praktyczne nie zostało w pełni zrealizowane. Uczelnia przedstawiła obsadę zajęć o charakterze praktycznym, która w wielu przypadkach nie posiada doświadczenia zawodowego uzyskanego poza uczelnią zgodnego z tematyką przydzielonych zajęć dydaktycznych, co nie potwierdza prowadzenia prawidłowej polityki kadrowej przez Uczelnię.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia potwierdziła, że „...doszło do uchybień:

1) wysłaliśmy do PKA nieprawidłową obsadę zajęć — w przesłanej tabeli obsadowej mylnie wpisano niektórych dydaktyków, a innych przypadkach nie wpisano ich wcale;

2) w przestanych informacjach dotyczących kadry naukowo-dydaktycznej nie umieściliśmy informacji o doświadczeniu zawodowym zdobytym poza uczelnią.” Uczelnia przedstawiła nową obsadę dla przedmiotów:

anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, opieka paliatywna, geriatryczna i pielęgniarstwo geriatryczne, rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo ginekologiczno-położnicze, język migowy, badania naukowe w pielęgniarstwie, podstawy pielęgniarstwa, prawo w praktyce pielęgniarstwa, wentylacja mechaniczna długoterminowa w opiece stacjonarnej i domowej, POZ (gabinet pielęgniarki POZ i gabinet lekarski POZ), farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych, emocje w relacjach interpersonalnych, pielęgniarstwo kardiologiczne, pielęgniarstwo w neonatologii. Uczelnia także potwierdziła obsadę nauczycieli akademickich będących lekarzami medycyny w następujących przedmiotach: *choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, geriatryczna i pielęgniarstwo geriatryczne.* Uczelnia usunęła z programu studiów pierwszego stopnia przedmiot promocja zdrowia psychicznego oraz studiów drugiego stopnia dwa przedmioty: genetyczne podstawy procesu nowotworowego oraz systemy zarządzania jakością. Rekomenduje się zatwierdzenie zmian w programie studiów stosowną uchwałą ciała kolegialnego Uczelni.

Podjęte działania naprawcze dotyczą wszystkich zarzutów i uzasadniają zmianę oceny kryterium na spełnione.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

W związku z oceną kryterium jako spełnione częściowo, sformułowano 4 zalecenia dotyczące: 1). Zapewnienie właściwego wyposażenia pracowni do realizacji następujących przedmiotów: elementy anatomii z fizjologią, genetyka, mikrobiologia i parazytologia; 2). Zapewnienie właściwego wyposażenia pracowni umiejętności pielęgniarstwa w sprzęt pozwalający na realizację przez studentów na terenie Filii w Warszawie scenariuszy

klinicznych w ramach symulacji wysokiej wierności; 3). Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury pracowni symulacji wysokiej wierności, umożliwiającej prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych w warunkach symulowanych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarze kierunku pielęgniarstwo oraz 4). Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

W odpowiedzi na raport z wizytacji, Uczelnia potwierdziła, że studenci mają możliwość korzystania z pracowni anatomii z fizjologią oraz mikrobiologii z parazytologią na mocy umowy z Centralnym Szpitalem MSWiA w Warszawie. Przedstawiono również informacje co do wyposażenia tych obiektów. W dniu 10 lutego 2021 roku Uczelnia podpisała porozumienie o wzajemnej współpracy z Zakładem Chemii i Biochemii Klinicznej, Katedry Chemii i Biochemii Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi na wykorzystanie do celów dydaktycznych pracowni genetyki, dołączono informacje dotyczące wyposażenia pracowni. Uczelnia potwierdziła fakturami zakup pielęgniarskiego symulatora wysokiej wierności z oprzyrządowaniem. Uczelnia przedstawiła spis wyposażenia znajdującego się we filii w Warszawie w pracowni umiejętności pielęgniarstwa. Dołączono również fakturę dotyczącą doposażenia w sprzęt dydaktycznych tematycznie związany z przedmiotami anatomia z fizjologią oraz mikrobiologia z parazytologią.

Działania naprawcze Uczelni dotyczą wszystkich zarzutów i uzasadniają zmianę oceny kryterium na spełnione.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Jednostka wykazuje się współpracą z otoczeniem społecznym i gospodarczym w procesie kształcenia. Pracodawcy są włączani w proces budowania oferty edukacyjnej służącej rozwijaniu programów studiów w oparciu o aktualne potrzeby rynku pracy. Jednostka jest otwarta na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Pracodawcy mają możliwość wnioskowania do Władz Uczelni o wprowadzenie zmian do programu studiów poza obowiązującymi standardami, które są następnie dyskutowane, analizowane i po wspólnych uzgodnieniach wdrażane. Kryterium spełnione

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

W związku z oceną kryterium jako spełnione częściowo, sformułowano 5 zaleceń dotyczących:

1. Stworzenia i przedstawienia studentom pielęgniarstwa oferty dotyczącej wymiany studenckiej w ramach programu ERASMUS+ poprzez stosowne umowy z innymi uczelniami zagranicznymi w ramach tego programu lub na bazie innych umów bilateralnych z uczelniami zagranicznymi.
2. Wsparcia nauczycieli akademickich ocenianego kierunku w zakresie udziału w projektach do realizacji programów naukowych o zasięgu międzynarodowym, przede wszystkim w ramach programu ERASMUS+.
3. Wprowadzenia do programu studiów oferty dla studentów przedmiotów wykładanych w języku angielskim.
4. Zawarcia umów bilateralnych dotyczących współpracy międzynarodowej w zakresie kierunku pielęgniarstwo.
5. Podjęcia działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania wyżej wymienionych zaleceń.

W odpowiedzi na raport z wizytacji, Uczelnia przygotowała dla studentów oferty dotyczące wymiany studenckiej w ramach programu ERASMUS+ lub na bazie innych umów bilateralnych z uczelniami zagranicznymi. W kwietniu 2020 roku została podpisana

umowa ramowa o współpracy z Uniwersytetem w Gaziantep w Turcji. Natomiast w lutym 2021 roku została podpisana nowa umowa bilateralna dotycząca wymiany Erasmus+ na kierunku pielęgniarstwo z Suleyman Demirel University w Isparcie w Turcji. Uczelnia prowadzi rozmowy z kolejnymi uczelniami dotyczące bilateralnej współpracy na kierunku pielęgniarstwo, m.in. z Uniwersytetem w Belgradzie, Uniwersytetem w Bremen, Katolickim Uniwersytetem w Ruzomberoku. Rada Filii po przeanalizowaniu możliwości kadrowych wyznaczyła przedmiot promocja zdrowia i świadczenia profilaktyczne, do którego zostanie przygotowany sylabus w języku angielskim. Przedmiot poprowadzi specjalista w tym zakresie, posługujący się językiem angielskim. Część anglojęzycznych materiałów dydaktycznych opracowywana będzie na bazie materiałów przygotowanych przez międzynarodowe konsorcja w projektach Erasmus+. Uczelnia angażuje się w projekty międzynarodowe finansowane z programu Erasmus+. W ramach projektów prowadzone są badania naukowe oraz opracowywane są materiały dydaktyczne, również dla studentów kierunku pielęgniarstwo. Podjęte działania naprawcze uzasadniają zmianę oceny kryterium na spełnione.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

W związku z oceną kryterium jako spełnione częściowo, sformułowano 2 zalecenia dotyczące: 1). Zapewnienia systemowego wsparcia psychologicznego studentów oraz 2). Zapewnienia systemowego wsparcia studentów w zakresie bezpieczeństwa i równego traktowania.

W odpowiedzi na Raport Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 26 lutego 2021 r., Uczelnia w odniesieniu do zalecenia dotyczącego wsparcia psychologicznego studentów, powołała uczelniane Centrum Pomocy Psychologicznej oferujące cotygodniowe konsultacje dla studentów zarówno w sytuacji nauczania zdalnego w formie online, jak również stacjonarnie w siedzibie Uczelni z możliwością dojazdu do Filii w Warszawie na wniosek studenta. W odniesieniu do zalecenia dotyczącego zapewnienia bezpieczeństwa i równego traktowania studentów powołano w Uczelni instytucję Rzecznika Akademickiego. Kompetencje Rzecznika zostały szczegółowo opisane w stosownym zarządzeniu. Konsultacje z Rzecznikiem odbywać się będą w systemie nauki zdalnej poprzez platformę online, a także stacjonarnie w siedzibie Uczelni.

Na podstawie przedstawionych zmian ocenę kryterium 8 można uznać za kryterium spełnione.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uczelnia zapewnia łatwy dostęp do pełnej, na bieżąco aktualizowanej i dobrze ustrukturyzowanej informacji, skierowanej do wszystkich grup odbiorców Uczelni (kandydat, student, pracodawca, pracownik). Informacja dostępna jest również w językach obcych (angielskim i rosyjskim). Informacje odnoszące się do kierunku pielęgniarstwo są aktualne, kompleksowe i łatwo dostępne. Kompletność i aktualność informacji powszechnie dostępnych jest na bieżąco sprawdzana przez wyznaczone do tego osoby.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Uzasadnieniem zaproponowanej oceny kryterium spełnione częściowo, była niekompletność lub brak większości dokumentacji potwierdzającej politykę jakości stosowaną na Uczelni oraz mały współudział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w tym procesie. Zalecono wdrożyć i udokumentować skuteczne działania w zakresie

zapewnienia jakości kształcenia, zapobiegające wystąpieniu nieprawidłowości przedstawionych w opisie kryterium 1, 2, 3, 4, 5, 7 i 8.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Uczelnia przedstawiła szereg podjętych działań naprawczych, związanych z wdrażaniem i dokumentowaniem działań zapewniających jakość kształcenia oraz zapobiegających wyeliminowaniu nieprawidłowości przedstawionych w opisie kryteriów 1-8. Uchwałą Rady Filii powołano również Komisję ds. Jakości Kształcenia w Filii w Warszawie. Jej posiedzenie zaplanowano na koniec lutego 2021 roku. Kierunek zaproponowanych zmian jest prawidłowy, jednak ich efekt można będzie ocenić przy ponownej ocenie za dwa lata.

Zaleca się wprowadzić harmonogramy określające częstotliwość i zakres kontroli wewnętrznej w zakresie:

- monitorowania udziału interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu koncepcji i celów kształcenia;
- programów i planów studiów (w tym zgodności ze standardami kształcenia oraz rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych);
- procedur związanych z obsadą przedmiotów przez nauczycieli akademickich, oraz z rozwojem i doskonaleniem kadry;
- monitorowania placówek kształcenia praktycznego;
- monitorowania pracy uczelnianego Centrum Pomocy Psychologicznej i Uczelnianej instytucji Rzecznika Akademickiego

Biorąc pod uwagę częściową realizację zaleceń dotyczących kryterium 1-3, nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium.

3. Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)

W uchwale z poprzedniej oceny sformułowano zalecenie, aby wszystkie zajęcia praktyczne były prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających prawo wykonywania zawodu pielęgniarstwa/pięlegniarza i co najmniej roczne doświadczenie zawodowe zgodne z nauczaniem przedmiotem.

Uczelnia przedstawiła obsadę zajęć o charakterze praktycznym. Niestety nauczyciele akademicki, wskazani jako prowadzący zajęcia nie posiadali doświadczenia zawodowego uzyskanego poza uczelnią zgodnego z tematyką przydzielonych zajęć dydaktycznych. Nie wdrożono wówczas skutecznych działań naprawczych w zakresie zaleceń sformułowanych w toku poprzedniej oceny programowej.

4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej

Zespół nauk medycznych i nauk o zdrowiu stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Filii w Warszawie Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi nie w pełni umożliwia studentom kierunku pielęgniarstwo osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącym załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r., kryteria: 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się; 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się; 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja

osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie a także 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym zostały spełnione częściowo. Pozostałe kryteria na studiach drugiego stopnia zostały spełnione.

Propozycja oceny programowej: **ocena pozytywna na okres dwóch lat.**

5. Zalecenia o charakterze naprawczym (w porządku według poszczególnych kryteriów)

w odniesieniu do kryterium 1

1. Dokonać zmian w programie studiów drugiego stopnia, aby zapewnić spójność z koncepcją kształcenia i praktycznym profilem kierunku.

w odniesieniu do kryterium 2

1. Wprowadzić zmiany w programie studiów, w zakresie:
 - przypisania treści programowych do odpowiednich form zajęć,
 - prawidłowego przypisania grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne,
 - oszacowania nakładu pracy studenta mierzonego w punktach ECTS,
 - zaplanowania zajęć kształtujących umiejętności praktyczne,
 - dostosowania liczby studentów w grupach na zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne.

w odniesieniu do kryterium 3

1. Zapewnić na studiach drugiego stopnia rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

w odniesieniu do kryterium 10

1. Wprowadzić harmonogramy określające częstotliwość i zakres kontroli wewnętrznej w zakresie:
 - monitorowania udziału interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu koncepcji i celów kształcenia;
 - programów i planów studiów (w tym zgodności ze standardami kształcenia oraz rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych);
 - procedur związanych z obsadą przedmiotów przez nauczycieli akademickich, oraz z rozwojem i doskonaleniem kadry;
 - monitorowania placówek kształcenia praktycznego;
 - monitorowania pracy uczelnianego Centrum Pomocy Psychologicznej i Uczelnianej instytucji Rzecznika Akademickiego.